N. 384.

Currenda I.

A. D. 1878.

N. 5658 ex 1877.

Bernardus Praefectus Apostolicus Norvegiae pro collectis in rem missionis Norvegianae gratias agit et ulterioribus favoribus et collectis missionem hanc commendat.

A Rmo Bernardo Praefecto apostolico missionis Norvegianae quam sub 20. Septembris 1876. N. 3359. in Currenda XV. commendavimus, accepimus novas literas datas in Altengaard in Laponia 21. Novembr. 1877., in quibus denuo collectas pro hac missione et negotiis ejus efflagitat. Tenor ejus est sequens:

Illustrissime ac Reverendissime DD. Praesul, Tarnoviensis Episcope Galiciae!

Maximas gratias pro favore commendatione et subsidio erga nostram Norvegianam missionem. Anno proxime elapso ad benevolentiam charitatis recurrens pro ista pauperrima et ardua missione Normannorum et Laponum, a Tua prompta charitate et pastorali sollicitudine paterne acceptus, et Clero ac fidelibus apostolice commendatus ad scopum operis feliciter perveni. Ab uno anno redii ad missionem, eamque Deo adjuvante integre visitavi — Laus Deo! infirmato quolibet contra surgente, res satis prospere sese habent. Missio sub utroque spirituali et temporali respectu in gradato progressu est, hoc anno 640 personae, plerique adulti et neoconversi s. Confirmationem acceperunt. Etiam in Laponia sub mea praesentia duae familiae ad ecclesiam catholicam redierunt, duaeque aliae ad finem admissionis instructionem petierunt; in omnibus locis ecclesiae, ubi fit concio, a numerosis Protestantibus assidue frequentantur, nulla oppositio manifestatur, ipsa civilis auctoritas, favente lege, benevolens videtur, a quo toto nostra spes crescit. Anno proxime elapso Institutum S. Josephi ad pueros educandos Christianiae, ad novum erectum, apertum fuit, nova ecclesia S. Pauli in civitate vulgo Bergen perfecta et benedicta fuit.

Anno currente ecclesia S. Petri in oppido Frederikshald partim constructa, ad cultum aperta fuit, tertia ecclesia SS. Cordi Jesu devota, cum domo presbyterali et schola sub constructione in civitate vulgo Throndbjem jam ad tectum pervenit. Hic in Laponia, ubi a 3 mensibus versatus sum, ecclesia S. Josephi (sacellum) a 21 annis stabilita una cum domo presbyterali Altengaard jam vetustita ad decentiorem simul resistentiorem contra longum et intensum frigus arcticae regionis statum restituenda erat, quod suscipere debui.

Hammerfest oppidum, quod sistitur in 70°, 45 latit. sept. est quasi Europae porta a septemtrione; ibi S. Michaeli Archangelo, orbis terrarum custodi et protectori, ecclesia vovenda erat; ad hunc finem locus amplus est et domus presbyteralis vetusta et insalubris etiam ad melius restituenda est, quod pariter suscepi urgentiae causa, quia hic agitur in ista arctica regione, ubi hicmalis temperatura cum intensissimo frigore ad 9—10 menses longescit, et nox hiemalis, sole totaliter absente, ad 3 menses. Intra hoc tenebrarum spatium, praesentes literas scribo, jam a 3 hebdomadibus sol occidit et non surget ante Februarium 1878. Missio adjuvanda est. Illme ac Rme Praesul, de mediis ad finem mihi est agendum, revertor ad Christianiam et ab inde quam citius ad Hungariam pergam ad prosequendum ibi eam collectionem in caeteris provinciis Austriaci imperii anno praecedente peractam. — Deus adjuvet! — Si quid residuum ut spero, ad cancellariam episcopalem pro missione advenerit vel adventum fore, nos iterum ad annualem eleemosynam Dioeceseos, si possibile, instanter commendans et gratias agens, humillime rogo, ut id ad S. Excell. Mgr. Jacobini, Nuntium Apostolicum Viennae pro Norvegiana missione mittatur, a quo ipse transiens Viennae vel occasione data per postam remissas accipiam.

Tuae Excellentiae

cum summa reverentia humillimus et obsequiosissimus in Deo servus

B. BERNARDUS,

Praefectus Apostolicus Norvegiae.

Si quis e Venerabili Clero obolum pro missione Norvegiana offere voluerit memor beneficiorum spiritualium in benefactores missionis redundantium et quae exposuimus in Currenda XV. mittat per Perillustre Officium Decanale ad Consistorium Nostrum.

E Consistorio Episcopali,

Tarnoviae die 27. Decembris 1877.

L. 5906 ex 1877.

Zarządzone środki ostrożności względem powstrzymania szerzenia się błonicy (diphteria).

Ces. król. Namiestnictwo nadesłało Biskupiemu Konsystorzowi wydane rozporządzenie względem powstrzymania pojawiającej się choroby zaraźliwéj, nazwanéj błonicą, wraz z przypiskami, które dla wiadomości i zastósowania się na wypadek wybuchłéj zarazy w całéj osnowie Wielebnemu Duchowieństwu udzielamy.

„Wskutek groźnego szerzenia się błonicy nagminnéj (dyfteryi) zarządziłem celem powstrzymania takowéj odpowiednie środki ostrożności, dla których przeprowadzenia wydałem załączone w odpisie rozporządzenie.

Według ustępu 4. lit. *c.* powyższego rozporządzenia ma c. k. Starosta uwiadomić

właściwego dusz pasterza o pojawieniu się błonicy w miejscowości i zawezwać by się zastosował do przepisu w tym wstępie zawartego.

W tém przekonaniu, iż wszystkie władze powinny się przyczyniać do skutecznego zwalczania epidemii, któréj w niektórych miejscowościach uległo całe młode pokolenie, upraszam Najprzewielebniejszy Konsystorz o wydanie ze swéj strony polecenia wszystkim dusz pasterzom, by każdorazowemu wezwaniu c. k. Starostwa zadosyć uczynili i na lud starali się wpływać, by tenże polecenia rządowe ściśle wykonywał.

We Lwowie dnia 24. Grudnia 1877.

Potocki w. r.

ROZPORZĄDZENIE

zarządzające przeprowadzenie środków sanitarno-policyjnych przeciw szerzeniu się błonicy.

W celu zapobieżenia szerzeniu się błonicy, ustanawia się co następuje:

1. O pojawieniu się błonicy ma wójt dotyczącéj miejscowości natychmiast uwiadomić c. k. Starostwo, które wyszle c. k. lekarza powiatowego, a względnie innego lekarza celem skonstatowania choroby, zbadania zkąd takowa została zawleczoną i celem zarządzenia środków sanitarno-policyjnych (zobacz rozporządzenia c. k. Namiestnictwa z 20. lipca 1877, l. 36141).

2. W celu leczenia chorych zapadłych na błonicę i zarządzenia środków sanitarno-policyjnych ma c. k. Starosta eksponować jednego z lekarzy o ile możności doktorów medycyny do miejscowości chorobą więcéj dotkniętéj, lub w przypadku zarażenia kilku miejscowości sąsiednich do miejscowości w pośrodku położonéj. Do zarażonéj miejscowości położonéj w pobliżu siedziby lekarza, któremu leczenie może być powierzone, lub takiéj w któréj choroba nie ma złośliwego charakteru lub nieznaczna znajduje się ilość chorych, może być lekarz w 3ci lub 4ty dzień wydelegowany.

3. Lekarz zarządzi, by

a) każda zagroda w któréj znajduje się chory na błonicę, była oznaczoną znakiem w miejscu dla przechodnich widoczném, w celu powstrzymania ludności od nawiedzania téjże.

b) by przewietrzanie i desinfekcyę zarażonych zagród jak najściśléj wykonywano. W tym celu wyznaczy przełożony gminy jednego lub dwóch zaufania godnych mężów, a lekarz pouczy tychże w jaki sposób i jak często odrażenie zagród ma być wykonywane.

Suknie, bielizna i pościel tak chorych jak i zmarłych mają być najdokładniéj desinfekcyonowane, słoma lub siano służące chorym za legowisko spalone, gnojówki w oddali od chałup urządzone i odrażane.

c) by ciała zmarłych na błonicę w dwie godziny po śmierci wraz ze słomą na któréj chorzy leżeli, wywieziono, pierwsze do trupiarni gminnéj, drugie celem spalenia na miejsce przeznaczone przez wójta.

d) by zaniechano odbywania styp, a w konduktach pogrzebowych brało udział jak najmniéj ludzi i by zwłok do kościoła nie wnoszono.

4. Pan c. k. Starosta, ma:

O wybuchu błonicy w pewnéj miejscowości zawiadomić:

a) przełożonych gmin sąsiednich, którzy mają to w swéj miejscowości należycie ogłosi i mieszkańców ostrzedz przed stykaniem się z mieszkańcami zarażonéj miejscowości; niemniéj

b) c. k. Starostwo sąsiednie, jeżeli graniczy z tymże zarażona miejscowość.

c) w końcu dusz pasterza dotyczącéj parafii z wezwaniem, by tenże z ambony ogłosi istnienie błonicy w miejscowości, zwrócił uwagę ludności na zaraźliwość choroby szerzącé się przeważnie przez styczność z chorymi lub na nią zmarłymi i przez pobyt w izbach, w których chorzy lub zwłoki się znajdują, daléj na konieczność zachowania największéj czystości i przeprowadzenia oczyszczania izb w sposób przez lekarza wskazany, a w końcu na szkodliwość pobytu rekonwalescentów w miejscach publicznych tak dla nich samych jak i dla reszty uczestników.

5. Pan c. k. Starosta ma zakazać odbywanie odpustów i publicznych procesyj w powiecie na czas trwania zarazy natenczas, jeżeli takowa grozi przybraniem większych rozmiarów.

6. Eksponować żandarma w razie niewypełniania poleconych przepisów sanitarno-policyjnych celem dopilnowania należytego tychże wykonania.

7. Eksponowany lekarz ma co 4 dni, delegowany zaś najpóźniéj na drugi dzień po odwiedzinach złożyć raport z wymienieniem wszystkich dat przy każdéj epidemii oznaczyć się mających i z wyraźnem oznaczeniem, czy niniejszem rozporządzeniem zarządzone środki sanitarno-policyjne zostały w życie wprowadzone i czy i jak bywają wykonywane, oraz z wnioskami co do innych środków zarządzić się mających celem szybkiego przytłumienia zarazy.

8. Pan c. k. Starosta ma przedkładając jak najspieszniéj wywody i raporty lekarskie, w tychże nadmienić, czy w ustępach 2, 4, 5, 6 i 7 niniejszego rozporządzenia wymienione środki ostrożności zostały zarządzone."

Z Biskupiego Konsystorza,
w Tarnowie dnia 31. Grudnia 1877.

L. 5713 ex 1877.

Utworzenie nowéj parafii lub zmiana granic téjże, mogą być przedsiewzięte tylko z wiedzą c. k. Ministerstwa.

Reskryptem z dnia 8. Grudnia 1877, L. 59950. nadesłało c. k. Namiestnictwo Biskupiemu Konsystorzowi zozporządzenie Wysokiego c. k. Ministerstwa wyznań z dnia 28 Listopada 1877, L. 19369, które w dosłownem brzmieniu dla wiadomości lub do użytku Wielebnemu Klerowi udzielamy.

„Abschrift eines Erlaßes des h. k. k. Ministeriums für Cultus und Unterricht ddto 21. November 1877, Z. 19369. an die k. k. Statthalterei in Lemberg.

Mit Rücksicht auf die bevorstehende Congrua-Regulirung finde ich mich bestimmt, Euere Excellenz zu ersuchen bis auf Weiteres bei Errichtung neuer Pfarrbezirke, sowie bei solchen Änderungen in der Abgrenzung bestehender Pfarrbezirke, welche auf die Dotationsverhältniße Einfluß nehmen, auch dort, wo bisher nach der Staatsministerial-Verordnung vom 20. Februar 1866, Zl. 12692 die Competenz der k. k. Statthalterei zur Ertheilung der dermalen in Gemäßheit des §. 20. des Gesetzes vom 7. Mai 1874 erforderlichen staatlichen Genehmigung begründet wäre, die hierortige Entscheidung einzuholen.

D. u. s.

Z Konsystorza Biskupiego,
w Tarnowie dnia 21. Grudnia 1877.

L. 161.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu względem przepisywania marek stęplowych na kwitach, i postępowania urzędników na wypadek nieprawidłowo przylepionych i przepisanych marek stęplowych.

Ces. król. Namiestnictwo pod dniem 31. Grudnia 1877, L. 63395. nadesłało Biskupiemu Konsystorzowi odpis rozporządzenia Wysokiego c. k. Ministerstwa skarbu z dnia 26. Listopada 1877, L. 26442, wydanego do finansowéj krajowéj Dyrekcyi we Lwowie, tyczącego się przylepiania marek stęplowych na kwitach i postępowania urzędników kasowych na wypadek gdyby marka była niestósowna lub nieprawidłowo była przepisana, które to rozporządzenie w tekście oryginalnym dosłownie do wiadomości i zastósowania się przytaczamy:

„Abschrift eines Finanz-Ministerial-Erlaßes an die Finanz-Landes-Direktion in Lemberg dtto 26. November 1877, Z. 26442.

In Erledigung des Berichtes vom 26. September 1877, Z. 41979, in Betreff der Anwendung der Vorschriften über die Überschreibung der Stempelmarken und des Vorganges beim Vorkommen stempelgebrechlicher Quittungen, wird der k. k. Direktion im Nachhange zu dem Erlaße vom 22. Dezember 1876, Z. 19936. folgendes bemerkt:

Nach §. 3. Verordnung vom 28. März 1854. hat bei Urkunden u. Schriften, welche nicht unter die im §. 4. dieser Verordnung bezeichneten gehören, die Uiberschreibung der Stempelmarken derart stattzufinden, daß von der Schrift wenigstens eine Zeile über die Marke unter dem Stempelzeichen im farbigen Felde in gerader Linie fortläuft. In den Worten "wenigstens eine Zeile" liegt schon offenbar die Bestimmung daß nicht bloß eine Zeile sondern auch mehrere über den Raum unter dem Stempelzeichen geschrieben werden können. Bei den Marken der Emissionen in den Jahren 1854 bis 1870 befand sich das Stempelzeichen in einem farbigen durch Naturdruck mit einer Zeichnung versehenen Felde im oberen Theile der Marke u. s. erst im Jahre

1865 wurde noch die Beidrückung des Geldbetrages bei den Marken unter 1 fl. u. s. im Jahre 1870 die weitere Beisetzung der Jahreszahl bei allen Marken in dem Raume unter dem Stempelzeichen angeordnet. Seit dem Jahre 1875 ist an die Stelle des Feldes mit dem Stempelzeichen das Bildniß Ser Majestät in Medaillonform getreten, an dessen beiden Seiten die Stempelwerthe ersichtlich gemacht sind. — Es muß daher gegenwärtig jener Theil der Marke, auf dem sich das Bildniß Ser Majestät befindet, da er nebst dem Hauptbilde noch die anderen wesentlichen Merkmale enthält, nemlich den Stempelwerth u. die Unterscheidung der Stempelklasse durch den verschiedenen Farbendruck als das eigentliche Stempelzeichen betrachtet werden, während die Beisetzung des Geldbetrages u. die Jahreszahl im unteren Theile der Marke nur zur größeren Deutlichkeit dient, daher dieser Theil nur ein nebensächliches Kriterium repräsentirt.

Demzufolge ist der obere Theil der Marke mit dem Hauptbilde (als eigentliches Stempelzeichen) von der Überschreibung freizuhalten da die Marken an dieser Stelle später entweder durchzuschlagen oder zu durchkreuzen sind, dagegen können in dem Raume unter dem Stempelzeichen so viele Zeilen geschrieben werden, als im Zusammenhange mit dem übrigen Texte der Urkunde ordnungsmäßig Platz finden.

Man findet es übrigens bei der Anordnung des Erlaßes vom 10. März 1877, (V. B. Nr. 16) zu belassen, wonach, sobald die Marke im unteren Felde vorschriftmäßig überschrieben ist, deßhalb, weil etwa eine weitere Zeile des Textes über das Stempelzeichen geschrieben erscheint, wenn sonst kein Bedeuten obwaltet, die Marke als vorschriftswidrig verwendet **nicht** zu betrachten ist.

Was nun den Vorgang beim Vorkommen stempelgebrechlicher Quittungen anbelangt, so ist zu unterscheiden, ob das Stempelgebrechen

a) in einer faktischen oder beabsichtigten Verkürzung des Stempelgefälles (als in der Entrichtung einer zu geringen Gebühr oder in der gänzlichen Unterlassung der Gebührenentrichtung Verwendung von unechten oder doppelt gebrauchten Marken u. s. w.) oder

b) bloß in einer Außerachtlassung der Vorschriften über die Ort und Weise der Befestigung und Überschreibung der Stempelmarken besteht.

Ist das erstere der Fall, so ist nach §. 92. des Gebühren-Gesetzes u. den Erläßen vom 21. August 1866. u. 22. Dezember 1876. die Aufnahme eines Befundes das Folgerichtige.

Was nun den zweiten Punkt anbelangt, so bestimmt der §. 14. der Verordnung vom 28. März 1854. die Fälle, in welchen die Stempelmarken als nicht vorhanden, die Urkunden somit als nicht gestempelt zu betrachten sind. Nach dem über eine nicht gestempelte Urkunde der Befund aufzunehmen wäre, müßte dieß auch in den vorerwähnten Fällen stattfinden.

In den unter Punkt 1—5 des §. 14. bezeichneten Fällen hat indeß in der That eine Stempelentrichtung statlgefunden. Daß dieselbe nicht in der vorgeschriebenen Weise

geschah, hat seinen Grund gewöhnlich nicht in einer böswilligen Absicht, als vielmehr in der Unkenntniß oder Fahrlässigkeit des Publikums die zwar allerdings eine strafbare Handlungsweise, aber doch nicht auf gleiche Stufe mit einer eigentlichen Gefällsverkürzung zu stellen ist.

Von dieser Anschauung wurde daher auch bei den Erläßen vom 10. März 1855, Z. 10362. (V. B. 16) u. vom 15. März 1865, Z. 1235. (V. B. 12) ausgegangen u. darin angeordnet, daß trotz vorschriftswidriger Überschreibung einer Stempelmarke von der nochmaligen Forderung der ordentlichen Gebühr abzugehen ist, wenn sonst keine Bedenken v. Verdachtgründe obwalten. Die Bemerkung der Finanz-Landes-Direktion, daß das Stempelgebrechen einer Quittung für sich allein die Verweigerung der Liquidirung nicht begründen könne, wäre wohl richtig, wenn die Nichtliquidirung mit einer gänzlichen Aufhebung des Rechtsanspruches gleichbedeutend wäre.

Aber bei den hier in Rede stehenden Fällen trifft dieß nicht zu, indem die Erfüllung des Rechtsanspruches nicht aufgehoben, sondern nur bis zu dem Zeitpunkte verschoben wird, wo auch der Form in Absicht auf den dießfalls zu verwendenden Stempel Genüge geleistet wird.

In Beziehung auf die bei den Cassen zur Liquidirung produzirten Quittungen und anderen derartigen Dokumente, findet daher das Finanz-Ministerium mit Rücksicht auf die vorbezogenen Vorschriften, dann den §. 19. der Zusammenstellung der Cassamanipulations-Vorschriften, ferners Behufs Vereinfachung u. Beschleunigung des Liquidationsgeschäftes analog mit dem im §. 81. des Gebührengesetzes für Eingaben vorgezeichneten Vorgange zu gestatten, daß beim Vorkommen von stempelgebrechlichen d. h. solchen Quittungen, welche zu gering gestempelt sind, oder zwar mit unbedenklichen Stempelmarken im classenmäßigen Betrage jedoch ohne vorschriftsmäßige Überschreibung versehen erscheinen, derartige Quittungen nicht zu liquidiren, sondern den Parteien nach vorheriger vorschriftsmäßiger Durchstreichung der Stempelmarken u. Beisetzung der Anmerkung: „Nicht liquidirt wegen ......“ zu gering oder vorschriftswidrig entrichteter Stempelgebühr u. s. w. mit der entsprechenden Belehrung zurückzustellen sind.

Diese Anmerkung hat zum Zwecke, daß bei dem allfälligen späteren Ansuchen der Partei um Auswechslung der auf der nicht liquidirten Quittung befindlichen Stempelmarken Anhaltspunkte über die Zulässigkeit derselben vorhanden sind.

Sollte eine Partei aber auf der Liquidirung solcher Quittung bestehen, so ist dieselbe, wenn sonst kein anderes Bedenken obwaltet, nicht zu verweigern, gleichzeitig aber der Befund nach der im Erlaße vom 22. Dezember 1876, Z. 19930. enthaltenen Vorschrift aufzunehmen und darin das Ansuchen der Partei kurz anzumerken.

Wird eine stempelgebrechliche Quittung nicht zurückgestoßen, sondern ohne Befundaufnahme liquidirt u. dieß erst nachträglich bei der Censur entdeckt, so ist ein Anstand im Wege des Rechnungsprozeßes zu erheben, und es fällt dem schuldtragenden liquidirenden Beamten der Ersatz zur Last.

Wenn jedoch hinsichtlich der Stempelmarken-Verwendung der Verdacht wiederholten Gebrauches derselben oder einer anderen Gefällsverkürzung von strafbaren Handlung entsteht, so ist im Sinne des Erlaßes vom 22. Dezember 1876, Z. 19930. vorzugehen, beziehungsweise unter Anschluß der Quittung die Anzeige zu erstatten.

Für die richtige Abschrift.

Wien am 11. Dezember 1877.

Z Biskupiego Konsystorza,
w Tarnowie dnia 14. Stycznia 1878.

N. 87.

Piis ad aram suffragiis commendatur.

Anima p. d. **Hyacinthi Baryszewski**, fratris S. J. qui die 2. Januarii Sacramentis moribundorum provisus anno aetatis 89. in Domino placide obdormivit.

Mutationes inter Venerabilem Clerum.

N. 62. R. D. *Josephus Zdrowak*, Cooperator in Andrychów, translatus est in eadem qualitate ad Ryczów.

„ 11/pr. A. R. *Antonius Opidowicz*, Par. in Sułkowice, obtinuit usum expositorii canonicalis.

„ 121. R. D. *Antonius Pasiut*, Coop. in Łososina, applicatus est ad eccles. paroch. Neo-Sandeciae.

„ „ R. D. *Josephus Zielonka*, administrator spirit. in Podole, applicatus est qua Cooperator ad Łososina.

„ 86. R. D. *Thadaeus Chwalibóg*, Cooperator in Slemień, translatus est in eadem qualitate ad Kenty.

„ „ R. D. *Andreas Rudnicki*, Coop. in Czaniec, translatus est qua talis ad Międzybrodzie.

„ 15/pr. A. R. *Adalbertus Guzik*, Par. in Pcim, condecoratus est expositorio canonicali.

„ „ A. R. *Michael Szot*, Parochus in Krościenko, condecoratus est quoque expositorio canonicali.

„ 185. A. R. *Josephus Nowak*, Parochus in Bruśnik, et Notarius Decanalis, nominatus est Decanus provis. post resignationem A. R. Onuphrii Karpiński.

„ 294. A. R. *Antonius Piątkowski*, Parochus in Zawada, institutus est canonice pro beneficio curato in Straszęcin.

„ 5881/877 R. D. *Petrus Basiński*, administrator in spirit. in Straszęcin, translatus est in eadem qualitate ad Zawada.

E Consistorio Episcopali,

Tarnoviae, die 15. Januarii 1878.

JOSEPHUS ALOJSIUS,

EPISCOPUS TARNOVIENSIS.

Tarnoviae 1878. Typis A. Rusinowski. Typographi ad honores Episcopalis. Impensis Consistorii.